

Pressupostos de la Generalitat de Catalunya

2017

Guia breu de lectura

Generalitat de Catalunya
**Departament de la Vicepresidència
i d'Economia i Hisenda**

Sumari

▪ Presentació	2
▪ Un pressupost orientat a resultats	3
▪ Marc normatiu dels pressupostos	4
▪ Àmbit institucional dels pressupostos	5
▪ Estructures pressupostàries	7
▪ Documentació dels pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2015.....	9

Presentació

L'objectiu d'aquesta guia és facilitar la lectura de la documentació que contenen els pressupostos.

Aquesta guia de lectura dels pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2017 té l'objectiu de fer més accessible per a la ciutadania la voluminosa, i sovint complexa, informació i documentació que integra els pressupostos.

En l'apartat següent es fa referència al procés de reforma pressupostària, iniciat per la Generalitat de Catalunya l'exercici 2006, cap a un pressupost orientat a resultats.

En la resta d'apartats es dona informació sobre la normativa general que regula l'elaboració de les lleis de pressupostos, el seu àmbit institucional i les estructures pressupostàries en què es classifiquen ingressos i despeses. També es descriu breument la documentació annexa que es presenta amb els pressupostos.

Els pressupostos per al 2017 es presenten únicament en versió electrònica prescindint de l'edició en paper. La presentació electrònica va acompanyada d'una funcionalitat dins del lloc web de la Generalitat dels pressupostos denominada "fes-te el teu llibre", que

permet a cada usuari elaborar el seu propi llibre de pressupostos seleccionant només aquella informació pressupostària que li resulta rellevant.

Un pressupost orientat a resultats

L'elaboració dels pressupostos per al 2017 s'emmarca en un procés de canvi, iniciat el 2006, cap a un pressupost orientat a resultats.

L'elaboració dels pressupostos per al 2017 es troba emmarcada en el procés de canvi pressupostari que ha de permetre racionalitzar i millorar el procés d'elaboració pressupostària.

El pressupost té per objecte explicar la finalitat de la despesa, els resultats que se n'esperen i el seu cost.

El principal element definidor del procés de canvi és l'orientació a resultats, per tal que el pressupost esdevingui una veritable eina d'assignació, gestió i control dels recursos públics amb la qual, a més de donar resposta a les preguntes de quant, qui i en què es gasta, es pugui explicar també amb quina finalitat es gasten els recursos, quins resultats s'obtenen i a quin cost.

Integració del procés pressupostari amb la planificació estratègica de la Generalitat materialitzada en el Pla de Govern per a l'XI legislatura

Una de les eines fonamentals en la pressupostació orientada a resultats és la planificació estratègica (en els seus diferents nivells) ja que, en el moment en què el pressupost deixa de ser concebut com un mecanisme anual d'assignació incrementalista de recursos, cal una eina que proporcioni criteris i prioritats per assignar els recursos en un horitzó a mitjà termini. Actualment, aquesta guia de ruta per al Govern de la Generalitat és el Pla de Govern per a l'XI legislatura que va aprovar el Govern el 19 d'abril de 2016. En aquest marc, la planificació estratègica de l'acció de govern es completa amb els plans departamentals i els plans específics d'àmbit sectorial o interdepartamental que elaboren els diversos departaments, individualment o de forma conjunta. Es tracta d'un sistema que ha d'integrar els dos processos; mentre que els plans estratègics assenyalen l'orientació, el pressupost proveeix els recursos anuals per a l'efectiva execució d'aquests plans.

Marc normatiu dels pressupostos

El Parlament aprova la Llei de pressupostos en el marc constitucional i estatutari i de les normatives de finances públiques i d'estabilitat pressupostària.

Els pressupostos de la Generalitat de Catalunya s'emmarquen, des del punt de vista normatiu, en el que s'estableix a la Constitució espanyola, a l'Estatut d'autonomia de Catalunya, a la Llei orgànica de finançament de les comunitats autònomes (LOFCA) i a la Llei de finances públiques de Catalunya.

Els pressupostos de la Generalitat per al 2017 s'elaboren sota la vigència de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, aprovat mitjançant Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol. L'article 212 de l'Estatut estableix que correspon al Consell Executiu o Govern l'elaboració i aplicació del pressupost de la Generalitat, i al Parlament el seu examen, esmena, aprovació i control.

D'altra banda, l'article 29 del Decret legislatiu 3/2002, de 24 de desembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya, disposa que el pressupost de la Generalitat ha d'incloure la totalitat de les seves despeses i ingressos, així com els de les entitats autònomes i empreses públiques.

A més, els pressupostos de la Generalitat de Catalunya s'elaboren en el marc de les normatives en matèria d'estabilitat pressupostària, que regulen els aspectes relatius al dèficit i a l'endeutament públics. Així, en primer lloc, la seva elaboració resta subjecta al que estableix la Llei 6/2012, de 17 de maig, d'estabilitat pressupostària de la Generalitat de Catalunya i, en el segon, la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera adoptada per l'Estat espanyol, ambdues en compliment de les previsions del Pacte d'estabilitat i creixement europeu.

La Llei de pressupostos inclou la previsió d'ingressos i la dotació de despeses i regula, entre d'altres aspectes, la gestió pressupostària, les despeses de personal i les operacions financeres.

La [Llei de pressupostos per al 2017](#) es divideix en set títols dedicats, respectivament, a l'aprovació i a l'àmbit d'aplicació del pressupost i al règim de les modificacions pressupostàries, a les normes sobre gestió pressupostària i despesa pública, a les despeses de personal, a les operacions financeres i línies d'actuació del crèdit públic, a les normes tributàries, a la participació dels ens

locals en els ingressos de l'Estat i de la Generalitat i a les normes específiques de gestió pressupostària del Parlament i d'altres institucions i organismes. Finalment, la Llei es completa amb diverses disposicions addicionals i finals.

Conjuntament amb la Llei de pressupostos, i com a text legal diferenciat, el Govern ha presentat també la [Llei de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic i de creació i regulació dels impostos sobre grans establiments comercials, sobre estades en establiments turístics, sobre elements radiotòxics, sobre begudes ensucrades envasades i sobre emissions de diòxid de carboni](#) en el qual s'incorporen aquells preceptes que, amb vocació de permanència, afecten els ingressos i les despeses o l'administració del patrimoni de la Generalitat de Catalunya, i en especial els que fan referència a la modificació dels elements essencials de les figures tributàries.

Àmbit institucional dels pressupostos

Des d'un punt de vista institucional, l'actuació pública de la Generalitat de Catalunya es du a terme per mitjà de la mateixa institució de la Generalitat —departaments del Govern i Òrgans superiors i altres— i, també, per un bon nombre d'entitats públiques de diverses tipologies jurídiques.

Els pressupostos de la Generalitat inclouen tots els ingressos i totes les despeses del conjunt del sector públic de la Generalitat.

L'àmbit institucional dels pressupostos de la Generalitat ve determinat per l'Estatut d'Autonomia de Catalunya que estableix al seu article 212 que aquests "inclouen totes les despeses i tots els ingressos de la Generalitat, i també dels organismes, les institucions i les empreses que en depenen". A efectes pressupostaris aquesta dependència es concreta en el criteri objectiu de participació majoritària de la Generalitat en les entitats.

En els pressupostos per al 2017 s'inclouen un total de 182 pressupostos corresponents a la pròpia Generalitat i a les diferents

Els pressupostos per al 2017 inclouen, a més dels de la Generalitat, els pressupostos de 181 entitats dependents d'aquesta, cosa que permet visualitzar el conjunt de la seva actuació pública.

entitats participades de forma total o majoritària que constitueixen l'àmbit institucional del sector públic.

D'altra banda, l'àmbit institucional per comprovar el compliment dels objectius d'estabilitat pressupostaria és el del conjunt d'entitats classificades dins del sector Administració Pública de la Generalitat (AP-SEC), d'acord amb les normes del Sistema Europeu de Comptes Nacionals i Regionals (SEC). S'han classificat en aquests termes, a més de la pròpia Generalitat, 173 entitats que s'integren en l'àmbit institucional dels pressupostos del sector públic de la Generalitat i que inclouen 19 en les quals la Generalitat participa de forma no majoritària - si bé és l'administració pública que manté la participació més elevada-, motiu pel qual no s'inclouen en els pressupostos.

Com a informació annexa en els pressupostos del 2017 s'hi inclouen 2 consorcis en virtut del que disposa l'article 122, apartat 4, de la Llei 40/2015, atès que tot i no tenir-ne el control efectiu en els seus òrgans de govern han estat adscrits a l'Administració de la Generalitat.

Nombre d'entitats incloses en els Pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2017

Sector públic	2017
Generalitat	1
Entitats autònomes administratives i Catsalut	20
Entitats autònomes comercials i financeres	2
Entitats de dret públic	44
Societats mercantils	27
Consortcis	54
Fundacions	34
Subtotal sector públic	182

Entitats no majoritàries	
Entitats AP SEC	
Entitats autònomes administratives i Catsalut	1
Consortcis	12
Fundacions	6
Subtotal entitats AP SEC	19
Consortcis adscrits	2
Subtotal entitats no majoritàries	21

Total majoritàries i no majoritàries	203
---	------------

La informació relativa a aquestes entitats no majoritàries es presenta en un llibre específic, atenent a la diferent capacitat de control que ostenta la Generalitat.

Estructures pressupostàries

La classificació dels ingressos i despeses en diferents categories facilita al Govern l'elaboració dels pressupostos, el seu examen i aprovació en el Parlament, l'anàlisi que en fa la ciutadania, l'execució per part dels centres gestors i el control intern i extern dels òrgans que tenen encomanades aquestes tasques.

Ingressos

L'estat d'ingressos es presenta amb la doble estructura orgànica i econòmica.

Els estats d'ingressos dels pressupostos s'estructuren, dins de cada entitat, per la seva naturalesa econòmica, d'acord amb la classificació per capítols, articles, conceptes i aplicacions.

Els capítols d'ingressos s'agrupen en ingressos corrents, de capital i financers. Els ingressos corrents són els procedents de la recaptació d'impostos directes i indirectes, de taxes i venda de béns i serveis; de transferències corrents rebudes i els de caràcter patrimonial, mentre que els de capital són els que provenen d'alienació d'inversions reals i de transferències de capital rebudes. El resultat de la suma dels ingressos corrents i de capital dóna el total d'ingressos no financers. D'altra banda, els ingressos financers estan constituïts per les variacions d'actius i passius financers.

Despeses

L'estat de despeses es classifica d'acord amb una triple estructura: orgànica, per programes i econòmica.

L'estat de despeses del pressupost de la Generalitat es classifica d'acord amb una triple estructura: orgànica, per programes i econòmica.

L'estructura orgànica de les despeses

La classificació orgànica permet conèixer quin és l'òrgan responsable d'executar una determinada funció o activitat i al qual s'han assignat unes dotacions econòmiques concretes.

En els pressupostos es presenten les despeses previstes per cada entitat, així com el detall de cada departament (o secció) i servei en el cas de la Generalitat. Les diferents entitats es presenten agregades per subsectors (segons la tipologia jurídica), per agrupacions (segons l'adscripció departamental), així com pels grups corporatius de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuais i l'Institut Català de la Salut.

L'estructura funcional i per programes de les despeses

La classificació per programes mostra les finalitats a què es destinen els recursos.

Els pressupostos per al 2017 s'estructuren en 106 programes.

En el context pressupostari, s'entén per programa un conjunt de productes, serveis i activitats sota la responsabilitat d'un únic centre

gestor, que consumeixen recursos per poder assolir uns objectius específics, identificables i mesurables.

Els pressupostos per al 2017 s'estructuren en 106 programes que s'agrupen en 35 polítiques de despesa i en 9 àrees de despesa.

L'estructura econòmica de les despeses

Els estats de despeses dels pressupostos s'estructuren, dins de cada entitat (i secció i servei pressupostari) i programa, per la naturalesa econòmica, d'acord amb la classificació per capítols, articles, conceptes i aplicacions.

Els capítols de despeses s'agrupen en despeses corrents, de capital i financeres. Les despeses corrents comprenen les de funcionament de l'organització (personal, compres, etc.), les despeses financeres així com les de transferències i subvencions a tercers per a funcionament. D'altra banda, les despeses de capital recullen les inversions pròpies i les transferències a tercers per finançar inversions. El resultat de la suma de les despeses corrents i de capital dona el volum d'operacions no financeres. Finalment, les operacions financeres estan constituïdes per les variacions d'actius i passius financers.

Documentació dels pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2017

La [Llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2017](#) s'acompanya d'una sèrie de documents, que proporcionen diversa informació complementària i en faciliten la seva comprensió.

Estats d'ingressos i de despeses

Per a cada organisme o entitat es presenta el detall dels ingressos ordenats per naturalesa econòmica, i el detall de les despeses ordenades per estructura de programes i naturalesa econòmica.

Resums dels estats d'ingressos i de despeses

Per tal de facilitar l'anàlisi de la informació dels pressupostos es presenten els següents resums:

- La relació d'entitats amb personalitat jurídica pròpia que s'integren als pressupostos del sector públic de la Generalitat de Catalunya, amb indicació de l'agrupació i el subsector al qual pertanyen.
- Els ingressos i les despeses de l'àmbit sector públic, per capítols i subsectors; els pressupostos de les diferents entitats agrupades per subsectors; i els pressupostos consolidats dels grups corporatius CCMA i ICS.
- Resums dels estats d'ingressos de l'àmbit sector públic amb detall per articles econòmics i subsectors.
- Resums dels estats de despeses del subsector Generalitat, de l'àmbit sector públic, de les diverses agrupacions i dels grups corporatius CCMA i ICS, amb detall de les diferents combinacions derivades de la classificació econòmica i per programes del pressupost.
- Resums dels estats d'ingressos i dels estats de despeses del sector Administració pública SEC (AP-SEC) per articles i subsectors, i dels estats de despeses per programes i subsectors.

Tots els resums tenen en compte els fluxos de fons entre les diverses entitats i mostren també les dades consolidades, un cop eliminats aquests fluxos.

Memòria explicativa

Inclou informació sobre el marc d'elaboració dels pressupostos per al 2017, l'àmbit institucional, les estructures pressupostàries, el marc normatiu, així com un resum explicatiu de les grans xifres del pressupost i de les principals prioritats estratègiques.

Informe econòmic i financer

Es tracta d'un document que descriu, entre altres aspectes, la situació i l'evolució de l'economia catalana, així com la situació del sector públic a Catalunya en els seus tres nivells (Administració central, autonòmica i local).

Memòries de programes

Per cada agrupació (les 13 agrupacions departamentals i les agrupacions Fons no departamentals i Òrgans superiors i altres) i programa es presenta una memòria amb una doble perspectiva: la de l'agrupació en el seu conjunt, és a dir la visió estratègica global del conjunt de l'agrupació en el marc de cada programa, i la dels diferents gestors (serveis del departament i entitats dependents) que participen en la implementació dels projectes i serveis que es produeixen en el marc del programa. En conjunt, la memòria inclou un breu diagnòstic de la situació, la missió del programa, una relació d'objectius, les activitats que es desenvolupen, uns indicadors de seguiment, un resum de les despeses del programa per capítols pressupostaris i el nombre de llocs de treball pressupostats. El 2015 s'introdueix, com a novetat, la memòria d'encàrrec que és una versió simplificada de la memòria i substitueix la doble visió de l'agrupació i del gestor. Aquesta s'utilitza per aquells casos en que una entitat rep recursos d'una agrupació departamental diferent a la que està adscrita, en virtut d'un encàrrec i per mitjà d'un programa pressupostari que no forma part del pla departamental de l'agrupació d'adscripció de l'entitat.

Annex d'inversions reals

Inclou la relació detallada de les actuacions d'inversió real que es preveu executar amb càrrec al pressupost 2017, amb indicació del territori on s'ubica la inversió. També inclou informació d'altres inversions amb sistemes de finançament específics i la seva classificació territorial.

Annex de personal

Conté, per cada entitat o servei pressupostari, les dotacions de personal pressupostades, segons tres classificacions: per tipus de personal, per programes i per comarques.

Estats financers de societats i altres entitats del Sector Públic

Inclou una estimació del tancament del 2016 i una previsió per al 2017 del balanç de situació a 31 de desembre i del compte de pèrdues i guanys de les entitats de dret públic, societats mercantils, consorcis i fundacions inclosos en l'àmbit institucional dels pressupostos del sector públic de la Generalitat.

Pressupostos i estats financers d'entitats participades de forma no majoritària

Aquest llibre conté el detall dels crèdits pressupostaris i dels estats financers de cadascuna de les entitats en què participa la Generalitat de forma no majoritària, raó per la qual no disposa de la capacitat de control efectiu en els òrgans de govern i que, no obstant això, han estat classificades dins del sector Administració pública de la Generalitat en termes del Sistema Europeu de Comptes Nacionals i Regionals (SEC).

Memòria de beneficis fiscals

Presenta una estimació de la disminució de recaptació d'ingressos tributaris de la Generalitat derivada de l'existència d'incentius fiscals, com ara les deduccions establertes en l'IRPF, orientats a assolir els seus objectius de política econòmica i social. La informació es presenta, a més de classificada per instruments, també agrupada per polítiques de despesa.

Memòria de subvencions i transferències

Es detallen les subvencions, tant corrents com de capital, pressupostades per la Generalitat indicant, entre d'altres aspectes, el programa de despesa, els beneficiaris i si es concedeixen mitjançant convocatòries públiques.

Memòria d'arrendaments i compres d'immobles

Recull la previsió d'arrendaments i compres d'immobles a efectuar per part de la Generalitat durant l'exercici 2017.

Liquidació dels pressupostos per al 2015

L'enllaç al Compte General 2015 presenta les liquidacions dels pressupostos del 2015 de la Generalitat de Catalunya, del Servei Català de la Salut, de les entitats autònomes administratives i els comptes anuals dels Consorcis adscrits a la Generalitat i de l'ICS.

Execució a 31/10/2016 dels pressupostos per al 2016

Es presenten els estats d'execució dels pressupostos de la Generalitat, del CatSalut, de l'ICS i de les entitats autònomes administratives, corresponents a 31 d'octubre de 2016.

Llei de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic i de creació i regulació dels impostos sobre grans establiments comercials, sobre estades en establiments turístics, sobre elements radiotòxics, sobre begudes ensucrades envasades i sobre emissions de diòxid de carboni

Aquesta llei, complementària del de pressupostos, incorpora preceptes amb vocació de permanència que afecten els ingressos, les despeses o el patrimoni.